

7.9.2015

Gasum Ab
PB 21
02151 Esbo

Referens
Konsekvensbeskrivningen inkommen 30.4.2015

UTLÅTANDE OM MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN, BALTICCONNECTOR, NATURGASRÖRLEDNING MELLAN FINLAND OCH ESTLAND

1. PROJEKTUPPGIFTER OCH MKB -FÖRFARANDE

Gasum Ab har den 27 januari 2014 inlett ett miljökonsekvensbedömningsförfarande för Balticconnector-naturgasrörledningsprojektet mellan Finland och Estland genom att lämna in ett bedömningsprogram för miljökonsekvenser till närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) i Nyland. NTM-centralen i Nyland gav ett utlåtande om programmet 7.5.2014. Konsekvensbeskrivningen skickades till NTM-centralen i Nyland 30.4.2015.

Konsekvensbeskrivningen

Konsekvensbeskrivningen är ett dokument gjort av den projektansvariga, där uppgifter om projektet och dess alternativ samt en enhetlig bedömning av deras miljökonsekvenser presenteras. Utifrån konsekvensbeskrivningen och det utlåtande som kontaktmyndigheten ger om den kan den projektansvariga ansöka om de tillstånd som krävs för projektet.

Den projektansvariga och kontaktmyndigheten

Den projektansvariga i Finland är Gasum Ab, vars kontaktperson för projektet är Eero Isoranta. Konsekvensbeskrivningen har gjorts av Pöyry Finland Oy, där Terhi Rauhamäki är kontaktperson.

NTM-centralen i Nyland är kontaktmyndighet vid bedömningsförfarandet enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Kontaktperson vid bedömningsförfarandet är Leena Eerola (3 § 1 mom. 10 punkten i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt 2 § 1 mom. 3 punkten och 3 § 1 mom. 1 punkten i förordningen om närings-, trafik- och miljöcentralerna).

Faktura till den projektansvariga 16 000 €. Betalningsgrunderna finns som bilaga till utlåtandet.

Bakgrunden till och beskrivning av projektet

Gasum Ab och estniska AS EG Vorguteenus planerar tillsammans att bygga en naturgasrörledning under vattnet från Ingå i Finland till Paldiski i Estland. Målet är att förena Finlands och Estlands gasdistributionsnätverk och förbättra den regionala tillgången till gas samt leveranssäkerheten för gas i Finland och de baltiska länderna. Balticconnector möjliggör gasflöde i båda riktningarna mellan Finland och Estland och gör det samtidigt möjligt att utnyttja de underjordiska lagringsutrymmena för naturgas i Lettland. Balticconnector-naturgasrörledningen förenas med de existerande gasnätverken i Finland och Estland samt med den planerade LNG-terminalen i Ingå.

Rörledningsprojektet Balticconnector har i riktlinjerna för europeiska energinätverket (TEN-E) klassificerats som ett prioriterat projekt och det har beviljats finansieringsstöd av EU. Balticconnector finns på EU:s så kallade PCI-lista (Projects of Common Interest), vilket innebär att projektet anses medföra gynnsamma effekter för flera medlemsländer.

Miljökonsekvensbedömningen för projektet har genomförts i enlighet med den finländska och estniska lagstiftningen och det har utarbetats skilda konsekvensbeskrivningar i Finland och Estland. Konsekvensbeskrivningarna har funnits framlagda till påseende samtidigt i båda länderna.

Undervattensgasröret är cirka 81 kilometer långt och har en diameter på 508 millimeter. Rörets transportkapacitet är cirka 7,2 miljoner m³ naturgas/dygn. Rörets användningstid uppskattas till 50 år.

Rörledningen byggs av separata, 12,2 meter långa rör av kolstål som svetsas samman. Gasledningen installeras med hjälp av antingen ett förankrat eller ett dynamiskt positionerat rörlägningsfartyg. Anläggningen på havsbotten och skyddet av röret förutsätter muddring, plogning eller plogning med vattenstråle, sprängningar, fyllning och stenläggning.

Alternativen för projektet

I Finland:

Alternativ VE FIN 1: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldiski i Estland, längs med rutten som löper norr om Stora Fagerö.

Alternativ VE FIN 2: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldiski i Estland, längs med rutten som löper söder om Stora Fagerö.

Dessutom har man i bedömningen granskat två alternativa landföringsställen och sträckningen av naturgasrörledningen i enlighet med dessa i Ingå:

Landföringsställe RK 1: Landföringsställe för naturgasrörledningen Balticconnector vid den norra delen av udden Fjusö i området Bastu-backaviken.

Landföringsställe RK 2: Landföringsställe för naturgasrörledningen Balticconnector vid udden Fjusö.

I Estland:

Alternativ VE EST 1: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, landföringsställe i Kersalu i Estland.

Alternativ VE EST 2: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, landföringsställe i Pakrineeme i Estland.

Nollalternativet är en situation där rörledningsprojektet Balticconnector inte genomförs.

I beskrivningen presenteras också alternativa sträckningar som tidigare utretts för rörledningsprojektet Balticconnector. I Finland har man granskat alternativa landföringsställen i Kopparnäs i Ingå, Finno i Esbo, Nordsjö i Helsingfors och Sköldvik i Borgå. I Estland har man granskat landföringsställen i Muuga och Paldiski. I granskningen av alternativ bedömdes landföringsställets förhållande till naturgasnätet, eventuella begränsningar på grund av användningen av mark- och vattenområden samt ruttens längd. Alternativet Ingå–Paldiski som valts till MKB-förfarandet har enligt konsekvensbeskrivningen den kortaste rutt till havs och är lämpligast med tanke på övrig befintlig och planerad användning av mark- och vattenområdena.

Behovet av MKB-förfarande för projektet

Projektets behov av MKB-förfarande bestäms på basen av 4 a § och 4 § 2 mom. i MKB-lagen (468/1994 med ändringar). Enligt 4 a § tillämpas MKB-lagen i Finlands ekonomiska zon. I 4 § 2 mom. regleras tillämpandet av bedömningsförfarandet i enskilda fall.

Projektet ingår inte i projektkatalogen i 6 § i MKB-förordningen där, enligt punkt 8 b, gasrörledningar vars diameter är större än DN 800 millimeter och längd över 40 kilometer förutsätter ett MKB-förfarande. Enligt 4 § 2 mom. i MKB-lagen tillämpas bedömningsförfarandet vidare i enskilda fall när ett projekt sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser som till sin natur och omfattning kan jämföras med konsekvenserna av projekt som ingår i projektkatalogen.

Enligt miljöministeriets beslut YM1/5521/2006 av den 17 februari 2006 tillämpas MKB-förfarande på Balticconnector-naturgasrörledningen. I beslutets motiveringar framhålles, att projektets miljökonsekvenser riktas särskilt till Finlands och Estlands kustzoner, där placeringen av rörledningen förutsätter muddring och fyllnadsarbeten på havsbotten. Miljökonsekvenserna för en gasrörledning på ca DN 500 millimeter och längd på 80 kilometer är sannolikt motsvarande som för en rörledning med de i 6 § i MKB-lagen angivna gränsvärdena på en diameter på 800 millimeter och längd på 40 kilometer (punkt 8 b). Projektet är också ett sådant projekt som avses i projektkatalogen i MKB-avtalet mellan Finland och Estland, bilaga 1, punkt 8 (Olje- och gasrörledningar med stor diameter. Undervattensrör i Östersjön).

Syftet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är att främja bedömningen av miljökonsekvenser och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser i planläggningen och beslutsfattandet samt samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjlighet att delta.

Övriga projekt, planer och funktioner i anslutning till ärendet

Gasum Ab har anhängiggjort ett MKB-förfarande för den LNG-terminal som planerats i Ingå. Projektet ansluter till naturgasröret Ingå–Sjundeå.

Balticconnector-naturgasrörledningen korsar livligt trafikerade farleder längs nästan hela rörledningens sträckning.

Ett flertal telekommunikationskablar löper genom Finska viken och korsar Balticconnector-naturgasrörledningen

Nord Stream-naturgasrörledningarna 1 och 2 samt Nord Stream-utvidgningsprojektets två planerade rörsträckningar korsar Balticconnector-projektet.

Ingå-Raseborgs vindparksprojekt har planerats norr om Balticconnector-naturgasrörledningen.

I influensområdet för gasrörsprojektet finns flera andra funktioner och projekt som inte direkt har att göra med Balticconnector-projektet men vars synergiska konsekvenser har beaktats i det här MKB-förfarandet.

Sammankoppling av bedömningsförfarandet med förfaranden enligt andra lagar

Anläggningen av Balticconnector -naturgasrörledningen i Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon förutsätter ett tillstånd från regionförvaltningsverket i Södra Finland för byggandet, driften och underhållet av rörledningen, i enlighet med vattenlagen.

Enligt lagen om Finlands ekonomiska zon krävs samtycke av stadsrådet för miljöundersökningar och nyttjanderätt av rörledningen.

Anläggningen av den gränsöverskridande rörledningen för naturgasöverföring förutsätter projekttillstånd från arbets- och näringsministeriet, i enlighet med naturgasmarknadslagen.

Säker byggnad av rörledningarna och lagring av naturgas på finländskt territorium förutsätter dessutom anläggningstillstånd från TUKES.

För anläggningen av lågtrycksrörledningen på land krävs ett tillstånd i enlighet med markanvändnings- och byggnadslagen. Nyttjanderätt till undervattensrörledningen beviljas i samband med vattentillståndet.

Vid placering av verksamheten bör man beakta det användningssyfte som anvisats området, samt övriga planbestämmelser, enligt gällande planer med rättsverkningar. Det kan finnas skäl att ändra på planen för Joddböle i Ingå.

För kompressorstationen krävs anläggningstillstånd från de lokala byggnadstillsynsmyndigheterna i enlighet med markanvändnings- och byggnadslagen Kompressorstationen kan, förutom anläggningstillstånd, också kräva miljötillstånd.

När planeringen specificeras bör den projektansvariga vara i kontakt med Trafikverket och iakttä Trafikverkets anvisningar i samordningen av mer detaljerade farledsområden, säkerhetsanordningar för sjöfarten samt andra områden för sjötrafik.

Man bör hålla kontakt med försvarsmakten vid planeringen av projektet. Man bör fästa särskild uppmärksamhet vid försvarsmaktens nuvarande kablar och kablar som eventuellt planeras. Marinstaben har framfört anmärkningar och begränsningar gällande projektet som anknyter till bland annat användningen av militärfarleden, verksamheten i skyddsområden och röjningen av gamla minor i den ekonomiska zonen.

Om man inom projektområdet observerar tecken på eventuella fornminnen i enlighet med fornminneslagen (295/1963) ska man kontakta Museiverket.

I samband med beslutsfattandet ska man beakta lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (272/2011) och statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen (980/2011) samt miljömålen, planerna och åtgärdsprogrammen enligt dessa.

Rörledningsprojektet Balticconnector hör till de viktiga energiinfrastrukturprojekt som överskrider EU-ländernas gränser (PCI-projekt) och vars byggande man försöker främja genom EU:s infrastrukturförordning. I Finland har Energimyndigheten i uppgift att göra miljöbedömnings- och tillståndsförfarandena för PCI-projekt smidigare genom att koordinera processerna som en helhet. Ansvaret för att fatta beslut kring PCI-projekt ligger dock hos de myndigheter som de nationella sektorlagarna föreskriver.

Det behöver göras en miljökonsekvensbedömning av PCI-projekt före statsrådets behandling, där man har för avsikt att i slutet av 2015 godkänna vattenförvaltningsplanen för Kymmene älvs-Finska vikens vattenförvaltningsområde för 2016–2021 samt åtgärdsprogrammet för Finlands havsförvaltningsplan.

IMPERIA-projektet

Projektet Balticconnector har fungerat som minipilotobjekt i det EU-finansierade IMPERIA-projektet. I konsekvensbeskrivningen har man tillämpat verktyg och praxis som utvecklats inom ramen för IMPERIA-projektet. Med hjälp av en bedömningsram har man skilt bedömt det påverkade objektets känslighet och omfattningen av den förändring som projektet medför och utifrån dessa konsekvensens betydelse. Bedömningen av objektets känslighet och förändringens storlek har gjorts genom att man granskat delfaktorer, i fråga om storleken till exempel konsekvensens styrka, omfattning och varaktighet. För att få en helhetsbild har man samlat resultaten i sammanfattningstabeller för varje konsekvens.

2. DELGIVNING OCH HÖRANDE OM KONSEKVENSBESKRIVNINGEN

Det har informerats om konsekvensbeskrivningens anhängighet i tidningarna Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland.

Konsekvensbeskrivningen har kungjorts och varit framlagd mellan den 11 maj och den 7 juli 2015 på följande platser:

Ingå bibliotek, Strandvägen 2, 10210 Ingå
Ingå kommuns samservicepunkt, Strandvägen 2, 10210 Ingå
Sjundeå kommunbibliotek, Stationsvägen 2, 02580 Sjundeå
Receptionen i Raseborgs stads ämbetshus, Ystadsgatan 3, 10600 Ekenäs

På internet: <http://www.miljo.fi/balticconnectorMKB>.

Ett möte med myndigheterna ordnades den 16 januari 2015 vid NTM-centralen i Nyland.

Bedömningsbeskrivningen presenterades för allmänheten på ett möte onsdagen den 27 maj 2015 klockan 18.00–20.15 i Wilhelmsdal, Ola Westmans allén 1, 10210 Ingå.

Projektansvariga har för projektet inrättat en uppföljningsgrupp bestående av experter och företrädare för intressentgrupper under den tid som MKB-förfarandet pågår.

På projektet tillämpas FN:s ekonomiska kommission för Europas konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, det vill säga den så kallade Esbokonventionen (FördragsS 67/1997). På basis av konventionen har finländarna möjlighet att framföra åsikter också om sådana miljökonsekvenser som riktas från Estland till Finland. Medborgare i det övriga Östersjöområdet, samfund och myndigheter har på motsvarande sätt kunnat framföra åsikter om MKB-beskrivningen till de delar som den finska delen av projektet har effekter som sträcker sig till andra länder.

Projektet planeras både i Finland och Estland och konsekvenserna riktas till båda staternas territorium. Därför tillämpas också den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Estland om miljökonsekvensbedömningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördragsS 51/2002). Det har grundats en ad hoc-samarbetsgrupp mellan Finland och Estland för projektet.

Miljöministeriet beredde staterna Estland och Ryssland en möjlighet att uttala sig om miljökonsekvensbeskrivningen.

3. SAMMANDRAG AV DE FRAMFÖRDA UTLÅTANDENA OCH ÅSIKTERNA

NTM-centralen i Nyland har begärt utlåtanden om konsekvensbeskrivningen från Ingå kommun, Sjundeå kommun, Raseborgs stad, regionförvaltningsverket i Södra Finland, Nylands förbund, Museiverket, Västra Nylands landskapsmuseum, Sydspetsens miljöhälsa, Västra Nylands räddningsverk, Arbets- och näringsministeriet, Energimyndigheten, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, Trafiksäkerhetsverket Trafi, Forststyrelsen, Trafikverket, Huvudstaben, Suomen Turvallisuusverkko Oy, Naturresursinstitutet, Finlands miljöcentral, Fortum Abp, Caruna Ab, Fingrid Oyj, Rudus Ab, Försörjningsberedskapscentralen, Inkoo Shipping Oy Ab, Båthotellet i Ingå och Ingå fiskeområde.

Kontaktmyndigheten fick in 17 utlåtanden och fem åsikter om konsekvensbeskrivningen. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Nedan följer ett sammandrag av det huvudsakliga innehållet i utlåtandena och åsikterna.

Sammandrag av utlåtandena

Allmänt

Bedömningen ansågs i huvudsak vara bra och delvis utmärkt utarbetad samt ganska täckande. De viktigaste miljökonsekvenserna har identifierats och bedömts och de kompletteringsbehov som framförts i utlåtandena har i många fall beaktats.

Man ansåg att beskrivningen har utarbetats så att det är möjligt att sinsemellan jämföra de alternativ som bedöms och att dra slutsatser om konsekvensbeskrivningen på det sätt som förutsätts. I vissa utlåtanden konstaterades att bakgrundsutredningarna till bedömningen delvis var bristfälliga. Det ansågs att konsekvenserna av förfaringsalternativen inte hade bedömts tillräckligt noggrant. En del av kartorna ansågs vara för allmänna, till exempel borde kartorna över jordarter på havsbotten vara noggrannare eftersom jordarterna har den största inverkan på förekomsten av olika havsnaturtyper, deras naturvärden och de ekosystemtjänster som naturen erbjuder. Dessa är i förbindelse med miljöns hållbarhet och återhämtningsförmåga samt förhåller sig på olika sätt till åtgärder som påverkar miljön.

Man understödde den åsikt som framförts i beskrivningen om projektets stora samhällsliga betydelse för energiförsörjningen och försörjningsberedskapen mellan stater. Balticconnector skulle garantera ett enhetligare och mångsidigare naturgasnätverk i Östersjöområdet samt trygga leveranssäkerheten för naturgas. Samtidigt skulle projektet öka Finlands energisäkerhet samt främja anslutningen av Finland till EU:s interna gasmarknad.

Man betonade särskilt de möjligheter som öppnas i fråga om ökad mångfald i konkurrensen och upphandlingen på den finländska naturgasmarknaden om rörledningsprojektet Balticconnector och den eventuella LNG-terminalen förverkligas.

Projektbeskrivning och alternativ

Man ansåg att de skadliga konsekvenserna för vattenkvaliteten, vattenaturen, fiskbeståndet och fågelbeståndet till följd av den ökade halten suspenderat material som byggandet orsakar är större i alternativ VE FIN 1 än i alternativ VE FIN 2. Sträckningsalternativet VE FIN 1 är också i naturligare tillstånd och mer utsatt för förändringar. VE FIN 1 skulle också passera närmare den värdefulla åsen Stora Fagerö och de bandtångsängar som växer nära den. De skadliga konsekvenserna för vattenkvaliteten under byggandet är större vid landföringsställe RK 1 än vid RK 2. Det konstaterades att alternativen VE FIN 2 och RK 2 är lämpligare att genomföra än alternativen VE FIN 1 och RK 1.

Plogning med vattenstråle ansågs vara betydligt skadligare än muddring eftersom det i högre grad ökar grumligheten. I beskrivningen berättas inte var plogningen med vattenstråle genomförs och i vilken grad.

I beskrivningen framförs alternativa sträckningar som tidigare undersökts. Linjen som går från Ingå är den kortaste och därför det mest rationella alternativet med tanke på ekonomin och miljön. Det konstaterades dock att det inte har presenterats några alternativa sträckningar i den yttre skärgården. Rörledningen torde korsa revområdet vid ön Hästö och där är såväl beskrivningen som bakgrundsutredningen bristfälliga. Det finns mycket representativa revnaturtyper i den yttre skärgården i Ingå och det är svårt att slutgiltigt ta ställning till valet av sträckning på basis av bristfälliga uppgifter.

Konsekvenser för havsområdet och naturen

Det ansågs särskilt bra att ramdirektivet för vatten och havsstrategidirektivet hade lyfts fram och att projektets konsekvenser med tanke på direktivens mål och deskriptorer hade bedömts.

Det konstaterades att det i byggnadsskedet förekommer kortvariga negativa konsekvenser, medan användningen i sig är problemfri. Å andra sidan ansåg man ändå att åtgärder under byggandet kan stor betydelse för den ekologiska balansen och naturtypernas återhämtningsförmåga i områden där havets tillstånd är försvarligt eller dåligt eller där naturtyperna/växtligheten inte är representativa. Ett ytterligare försämrat tillstånd kan därför ha en negativ inverkan på uppnåendet av direktivens miljömål.

Röret bör placeras på havsbotten så att det inte förändrar vattnets naturliga flöde eller hindrar bottenfiskars naturliga migration.

Beskrivningen av konsekvenserna för litoralen är ensidig och bristfällig. Det konstaterades att de skadliga konsekvenserna för samhällen av makroalger och blåmusslor har nämnts endast ytligt. I fråga om lekplatser för fiskar har man i utredningen inte nämnt de reproduktionskartläggningar som gjorts inom ramen för VELMU-programmet.

Verksamhetens konsekvenser presenteras endast i liten utsträckning i form av kartor och därför förblir influensområdet för olika arter och naturtyper oklart. De modeller för grumlighet som presenteras ansågs vara utmärkta.

I rapporteringen av resultaten av analysen ansågs det finnas brister bland annat i fråga om sediment.

Det konstaterades att de största observerade antalen alfåglar är större än de som presenteras i beskrivningen. Antalet alfåglar är dock inte stort i jämförelse med de viktigaste rastplatserna. Genom att undvika de byggarbeten som stör fågelbeståndet mellan tiden 1 april och 31 juli kan man till stor del undvika att alfågarna störs.

Den Natura-bedömning som gjorts ansågs vara tillräcklig för att man ska kunna konstatera att projektet inte väntas orsaka några skadliga konsekvenser för Natura 2000-området i Ingå skärgård.

Buller

Beskrivningen borde innehålla noggrannare information om hur det undervattenstryck och buller som byggandet orsakar påverkar vattendäggdjur. Det borde finnas information om hur man kan lindra de skadliga konsekvenserna och hur dessa åtgärder skulle minska ljud- och tryckkonsekvenserna.

Beskrivningen ansågs vara bristfällig i fråga om bedömningen av de skadliga konsekvenserna av buller under vattnet. Den yttre skärgården i Ingå är ett av de viktigaste koncentrationsområdena för sälarna i Finland. Man borde i beskrivningen ha fört fram vilka de säkra bullergränserna för populationen är i förhållande till den planerade sträckningen och optimera sträckningen så att man inte behöver genomföra några tunga bearbetningsåtgärder av havsbotten utanför de grunda strandvattnen. Genom tillräckliga åtgärder och rätt planering kan man undvika bestående hörselskador hos sälarna. Vid planeringen av sprängningsarbetena bör man bedöma hur stort det farliga området är enligt sprängämnesladdningarna och förhållandena. Det konstaterades att konsekvenserna av bullret utöver fåglar och havsdäggdjur även påverkar fiskar och bottendjur.

I fråga om bullerkonsekvenser vid användning av kompressorstationen bör man utöver en kalkyl även göra mätningar före och under användning.

Markanvändning

I konsekvensbeskrivningen har man bättre beskrivit situationen kring landskapsplanen och generalplanen samt konstaterat huruvida planerna vunnit laga kraft. Man preciserade att projektet inte står i konflikt med gällande landskapsplan eller med den fjärde etapplandskapsplanen för Nyland som för närvarande är anhängig. I den fjärde etapplandskapsplanen som anhängiggjorts föreslås att man ska häva Balticconnectorprojektet som betecknas med en pil för behov av förbindelse i den första etapplandskapsplanen för Nyland och att det ska ersättas med sträckningar som löper ungefär längs naturgasledningens stomlinje i havsområdet.

Bägge sträckningsalternativ (VE 1 och VE 2) och landföringsställen (RK 1 och RK 2) som undersökts i MKB är förenliga med gällande land-

skapsplaner samt med det anhängiggjorda utkastet till den fjärde etapp-landskapsplanen för Nyland.

Trafik

När planeringskedet framskrider och rörledningens sträckning preciseras bör den projektansvariga vara i kontakt med Trafikverket för att samordna mer detaljerade farledsområden, säkerhetsanordningar för sjöfarten samt andra områden för sjötrafik. Eftersom rörledningen sträcker sig under farledsområden samt i närheten av flytande säkerhetsanordningar inom sjötrafiken bör man fästa särskild uppmärksamhet vid att skyddet samt placeringen av rören. Det bör även i fortsättningen vara möjligt att genomföra underhålls- och serviceåtgärder i farledsområden utan risk för att röret skadas. När man täcker röret med sten eller annat material i ett farledsområde och dess omedelbara närhet bör man beakta att installationsdjupet är tillräckligt, vilket bör överenskommas separat med Trafikverket.

Trafikverket gav i samband med utlåandet av MKB-programmet detaljerade uppgifter om farlederna samt anvisningar om byggande och sträckning av röret i farledsområden. Man bör separat komma överens om rörets installationsdjup i farledsområden med Trafikverket.

Säkerhet och risker

I riskanalysen har man inte beaktat gasläckor under vintern i situationer där havet är fruset och gasen inte kan avdunsta från ytan utan eventuellt sprider sig längre bort och tränger in i farleden, vakar och i närheten av stränder.

Det föreslogs att man också bör beakta fiskars lektid vid sprängningar och byggarbeten.

Det arkeologiska kulturarvet, kulturmiljön och landskapet

Det konstaterades att stora vattenbyggnadsprojekt kan medföra skadliga konsekvenser för kulturarvet under vatten och man betonade behovet av ytterligare utredningar. I beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd har man sakligt presenterat kända fornlämningar i projektområdet och dess miljö samt den arkeologiska undervattensinventering som inleddes 2014. Dessutom har man fört fram brister i den information som man tills vidare har samt det faktum att utredningen ännu är ofullständig.

I fråga om skydd av kulturarvet under vatten ansågs det vara en brist att det i beskrivningen inte framkommer i vilket område rörlägningsfartyget ankrar. Förflyttningen av stora ankar på havets botten från rörlägningsfartyget med 1 000–2 000 meters mellanrum kan skada fornlämningar under vatten. Om ett fartyg förankras till exempel i närheten av vrakobjektet 1 426 som finns i fornlämningsregistret och som ligger nära ruten VE 2 kan det vara svårt att trygga objektet.

Om en fornlämning skadas eller förstörs i samband med byggprojektet bör objektet enligt lagen om fornminnen undersökas på ett tillräckligt sätt på bekostnad av projektet. Det ansågs positivt att man i bedöm-

ningen har fört fram tilläggsundersökningar med anknytning till kulturarvet som görs i samarbete med Museiverket i takt med att planeringen framskrider och att det på basis av den inledande informationen i närheten av alternativen finns objekt som kräver ytterligare utredning. Det ansågs mycket viktigt att man när rörsträckningen och arbetsmetoderna specificerats tillsammans med Museiverket planerar vilka typer av tilläggsutredningar som behövs och hur omfattande de ska vara. Det betonades att det finns skäl att göra tilläggsutredningar med anknytning till kulturarvet under vatten under en årstid som lämpar sig för marin arkeologiska fältarbeten samt i tillräckligt god tid så att det finns tillräckligt med tid att planera hur resultaten av utredningarna ska beaktas i projektet.

Utifrån den arkeologiska inventering som gjorts påverkar projektet inga fornlämningar på land.

Bedömningen av konsekvenserna är med tanke på den byggda kulturmiljön och landskapet i Ingå i huvudsak tillräcklig och konsekvenserna för kulturarvet på land kommer i fråga om den byggda kulturmiljön och landskapet sannolikt att vara ganska ringa efter att byggarbetena slutförts och trädbeståndet återhämtat sig. I fråga om rör som monteras på land bör man undvika kraftig bearbetning av terrängen till följd av brytningen. Man påpekade att det skulle vara bra att lägga till villaområdet Kyrkfjärden på kartan över värdeobjekt som beskriver närmiljön med tanke på landskap och kulturmiljö. En beskrivning av landföringskonstruktionernas utseende skulle också ytterligare åskådliggöra beskrivningen.

Konsekvenser för det vetenskapliga arvet

Konsekvenserna för det vetenskapliga arvet behandlas ytligt i beskrivningen. Vegetationslinjerna i långtidsuppföljningen och de konsekvenser som eventuellt riktas mot dem nämns över huvudtaget inte.

Konsekvenser för människors levnadsförhållanden

Det konstaterades att såväl de direkta som de indirekta konsekvenserna för människorna har bedömts i beskrivningen. I byggnadsskedet förekommer kortvariga negativa konsekvenser, men därefter medför projektet inga olägenheter. Man har i MKB även beaktat Ingå kommuns allmänna badstrand.

För att minimera hälsoolägenheterna i den inre skärgården bör man inte genomföra de byggnadsarbeten som orsakar buller eller andra hälsoolägenheter och som påverkar badvattnets kvalitet under de livligaste semestermånaderna på sommaren.

Förhindrande och lindrande av konsekvenser

Sprängningar och byggnadsarbeten i den inre skärgården bör tidsplaneras så att man undviker att utföra dem under de livligaste semestermånaderna på sommaren.

Behandlingen av det förorenade vattnet från provtryck och rengöringsblåsning har planerats så att vattnet späds ut så att konsekvenserna för

det mottagande vattendraget är ringa. Man framförde att det förblir oklart i vilken ända av röret detta görs. Utspädningen ansågs vara en otillfredsställande lösning men det konstaterades den är effektivare i de öppna vattnen kring Paldiski.

I beskrivningen presenteras inte vilka åtgärder som vidtas för att hindra att vattnet blir grumligt.

Kumulativa konsekvenser

De synergiska konsekvenserna mellan Balticconnector-projektet och andra kända projekt har granskats men man ansåg att de kumulativa konsekvenserna inte har bedömts tillräckligt noggrant.

I beskrivningen presenteras olika projekt, men ingen kvantitativ bedömning av de kumulativa konsekvenserna presenteras och analysen av de multiplikativa effekterna är mycket bristfällig.

Den preliminära jordkabelsträckning som planerats för elstationen och kompressorstationen går genom Rudus Ab:s nuvarande stenbrott och förädlingsområde. Man ansåg att sträckningen av den jordkabel som eventuellt planeras i området bör planeras noggrannare i samarbete med Rudus Ab så att den inte medför olägenheter för Rudus Ab:s verksamhet. I den fortsatta planeringen av Balticconnector-projektet bör man dock i tillräcklig utsträckning beakta Rudus Ab:s nuvarande och planerade verksamhet i Ingå. Man betonade att de projekt som Gasum Oy och Rudus Ab anhängiggjort förutsätter intensivt samarbete för att bägge bolags projekt ska kunna planeras och genomföras på det mest ändamålsenliga sättet.

Cirka 20 kilometer öster om naturgasrörledningen ligger Fingrip Abp:s Estlink 1 havskabel för likström. På basen av nuvarande uppgifter har projektet ingen inverkan på Estlink 1-havskabeln.

Genom planeringsområdet löper Suomen Turvallisuusverkko Oy:s fiberkabel med bland annat datakommunikationsförbindelser för övervakning av den kommersiella sjöfarten. Det konstaterades att man måste hitta en ny sträckning för kabeln.

Övriga kommentarer

Det skulle vara viktigt med uppföljning så att man får ny information som kan användas i andra motsvarande situationer. Metoderna för uppföljning av genomförandeskedet bör presenteras.

Man bör hålla tät kontakt med försvarsmakten vid planeringen och byggandet av landföringsstället, rörledningen och dess miljö. Man bör fästa särskild uppmärksamhet vid försvarsmaktens nuvarande kablar och kablar som eventuellt planeras. Man bör separat be om försvarsmaktens utlåtande om utgrävningsarbeten, muddringsarbeten och övriga vattenbyggnadsåtgärder. Rörledningen bör sträckas så att den inte stör försvarsmaktens verksamhet. Kabelöverskridningar bör genomföras så att man förhindrar direkt beröring av kabelmantlarna och att de kablar som redan finns på havsbotten inte skadas. Dessutom har Marinstaben framfört anmärkningar och begränsningar gällande projektet som

anknyter till bland annat användningen av militärfarleden, verksamheten i skyddsområden och röjningen av gamla minor i den ekonomiska zonen.

Internationellt förfarande

Det estniska miljöministeriet och det ryska naturresurs- och miljöministeriet har meddelat att de i enlighet med Esbokonventionen vill delta i bedömningsförfarandet kring Balticconnector-projektet. Projektet hör också till det avtal om bedömning av miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna mellan Finland och Estland. Esbokonventionen och avtalet mellan Finland och Estland reglerar bedömningen av miljökonsekvenser över statsgränserna.

Det estniska miljöministeriet och det ryska naturresurs- och miljöministeriet fick i samband med den begäran om utlåtande som det finländska miljöministeriet skickade den 11 maj 2015 en utvidgad sammanfattning av konsekvensbedömningen för hela projektet (MKB-dokumentation i ett internationellt sammanhang, 66 sidor + bilagor). Sammanfattningen finns tillgänglig på finska, svenska, engelska, estniska och ryska.

Det estniska miljöministeriet framförde i sitt utlåtande bland annat att de deskriptorer för havsmiljöns goda tillstånd som fastställs i havsförvaltningsplanen har bedömts på ett bristfälligt sätt vad gäller Estland. I sammanfattningen och Estlands konsekvensbeskrivning finns olika information bland annat om projektets konsekvenser för Natura-naturtyper och om jämförelsen av projekialternativ. I sammanfattningen presenteras även felaktigt att byggandet av en LNG-terminal i Paldiski inte kräver muddring. Det behövs mer information om projektets kumulativa konsekvenser, inriktningen av lindringsåtgärder och lagringen av sediment.

Det estniska miljöministeriet uttryckte en begäran om att ovan nämnda kommentarer ska tas i beaktande vid korrigeringen av rapporten.

Det ryska naturresurs- och miljöministeriet konstaterade i sitt utlåtande att MKB-dokumentationen kring Balticconnector sammantaget svarar mot de krav som framförs i konventionen om bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser. MKB-dokumentet bör dock ytterligare bearbetas i enlighet med följande anmärkningar.

Verksamhetsutövaren bör beakta att naturgasrörledningen korsar Nord Stream-gasröret och kablar som tagits ur bruk. Gasrörledningen korsar även rutter med livlig fartygstrafik och byggnadsarbetena kan medföra betydande störningar för fartygstrafiken. Sannolikheten för och metoderna för bekämpning av oljeolyckor och andra eventuella olycksituationer har inte presenterats. Projektet har heller ingen plan för genomförande av gränsöverskridande uppföljning i Finska viken eller ett åtgärdsprogram för skydd av vattenområdet. Dessutom fäste man uppmärksamhet vid bland annat miljöutredningarnas tillräcklighet, botten-sedimentens och stenmaterialets sammansättning, byggandets konsekvenser för vattenkvaliteten i Finska viken, utsläppen av växthusgaser samt spridningen av föroreningar med strömmar.

De internationella utlåtandena finns i sin helhet på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Sammanfattning av åsikterna

Allmänt

Gasrörsprojektet ansågs i princip vara ett bra projekt. Man ansåg att MKB, projekthelheten och uppföljningsplanen var mer kortfattade än motsvarande för Nord Stream. Till exempel lämnas detaljerna kring bearbetningen av havsbotten i stor utsträckning till tillståndsskedet. Man borde ha presenterat en tydlig karta över dem och inte endast en förteckning med en bedömning av den arbetsmängd som behövs.

Projektbeskrivning och alternativ

Utöver de sträckningar som utretts borde man ännu utreda om det är möjligt att hitta en sträckning där naturen och utrotningshotade arter bättre kunde besparas från sprängningarna.

Vid byggandet av naturgasrörledningen borde man utnyttja områden som redan tagits i bruk och därmed spara på miljön.

Platserna för täkt av bergmaterial har ännu inte utretts trots att det är viktigt med tanke på bergsnaturen i Västra Nyland.

Gällande presentationen av sträckningsalternativen har man gjort framsteg i fråga om landföringsställen i Finland, men dock inte i fråga om sträckningen till havs. Till exempel har man inte utrett var rörledningen passerar Natura-avgränsningen i Ingå skärgård.

Det konstaterades att sträckningsalternativ VE FIN 2 som följer fartygsleden är bättre än VE FIN 1 eftersom konsekvenserna för havsbotten samt vattnets ökade grumlighet på det sättet blir mindre. Alternativ RK 2 medför mindre olägenheter för såväl permanenta invånare som sommargäster än alternativ RK 1. Även skadorna på havsnaturen är mindre i alternativ RK 2.

En person som framförde sin åsikt ansåg att alternativ VE FIN 1 är bättre än VE FIN 2 eftersom alternativ VE FIN 2 leder till uppgrundning samt frigörelse av skadliga ämnen från havsbotten. När man börjar bearbeta havsbotten under fartygsrutten och i hamnmiljöer som varit i livligt bruk i tiotals år kommer det att frigöras gifter i vattnet. Utöver de landföringsställen som presenterats, RK 1 och RK 2, borde man ännu ha presenterat ett tredje alternativ från Joddböle eftersom bägge ovan nämnda alternativ hotar det historiskt värdefulla landskapet på Fjusö, som bevarats i naturtillstånd.

Konsekvenser för havsområdet och naturen

Innanför Natura-avgränsningen i Ingå skärgård finns vattenområden som ännu inte hör till nätverket av Natura-områden. Man borde absolut

ha utrett Natura-naturtyperna också i dessa områden även därför att sträckningen vid behov skulle kunna optimeras så att man inte behöver spränga, bryta eller dyligt i dem. Dessutom framgår inte om man räknade sjöfåglarna i Natura-området även på senhösten och vintern då alfåglar och ejdrar vilar och äter på fälten av blåmuslor. Frågan om områdets sjöfåglar är viktig även i fråga om tidsplaneringen av andra arbeten.

Rörbyggnadsarbeten i den yttre skärgården kan störa flygrutten för flyttfåglar som rör sig genom området samt för land- och sjöfåglares häckning såvida byggnadsarbetena inte genomförs utanför fåglarnas flyttnings- och häckningstider. Det konstaterades att de störningar som orsakas av byggnadsarbeten i mellanskärgården och den inre skärgården på grund av ljud under vattnet samt vattnets ökade grumlighet tillfälligt skrämmar bort fiskar och fåglar.

Skogsområdet Oxhagen bör skyddas genom att man placerar kraftledningen i deponiområdet. Även de arter i direktivet som finns i Svartbäcksdammen och som hittas i tilläggsutredningen för Fjusö bör tryggas i den utförligare planeringen.

Av MKB-beskrivningen framgår inte i vilken grad de arbeten för att bryta stenmaterial som projektet kräver leder till minskade naturvärden i Joddböle.

På landföringsstället för röret bör man minimera skadorna på fiskarnas lekrområden samt tidsplanera byggnadsarbetena så att de inte hindrar vandringsfiskars färd. Man ansåg att projektets konsekvenser för utrotningshotade öringbestånd bör utredas noggrannare.

Buller

I tillståndsskedet för projektet måste man bestämma om bland annat bullerbekämpning och till exempel säkerställa att det inte finns några sälar på platsen före sprängning.

Säkerhet och risker

Det bör utarbetas en noggrannare beskrivning av giftigheten hos samt behandlingen och förstöringen av de kemikalier som används i projektet. Man bör kontrollera de kemiska riskerna bland annat genom att reglera styrningen av sköljvattnet i röret, om biocider används.

Konsekvenser för människors levnadsförhållanden

För att minska det långvariga buller som befolkningen utsätts för borde kompressorstationen placeras i Joddböle. Det önskades att man i projektet använder en eldriven kompressorstation så att man kan undvika rökgasutsläpp.

Kumulativa konsekvenser

Synergieffekterna mellan olika projekt har inte bedömts i tillräcklig

utsträckning, de har endast konstaterats genom att man listat andra projekt som pågår samtidigt i området. En central fråga gällande kumulativa konsekvenser är platsen för LNG-terminalen, som på ett avgörande sätt påverkar placeringen av och tidsplaneringen för olika funktioner på udden Fjusö.

Det påpekades att alla projekt som redan genomförts eller som planeras i projektområdet borde granskas som en helhet i fråga om de konsekvenser de medför.

Övriga kommentarer

Den projektansvariga fick beröm för gott samarbete med invånarna.

Det föreslogs att man i det fortsatta arbetet kring projektet och i uppföljningsprogrammet borde utnyttja den erfarenhet och de lärdomar man fått genom Nord Stream-projektet.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Konsekvensbeskrivningen för projektet Balticconnector uppfyller kraven på innehållet i en konsekvensbeskrivning enligt 10 § i MKB-förordningen. Konsekvensbeskrivningen är riktigt behandlad på det sätt som MKB-lagstiftningen kräver och man har i den med tanke på planeringsskedet tillräckligt beaktat de behov av komplettering som kontaktmyndigheten tog upp i sitt utlåtande om bedömningsprogrammet den 7 maj 2014.

Kontaktmyndigheten beaktade i sitt utlåtande på ett sätt som framgår nedan de utlåtanden och åsikter som getts om konsekvensbeskrivningen. Kontaktmyndigheten anser att följande omständigheter ska beaktas i den fortsatta planeringen och i tillståndsförfarandet.

Beskrivning av projektet

Konsekvensbeskrivningen är tydlig, åskådlig och omsorgsfullt utarbetad. Projektet kommer att preciseras i takt med att den fortsatta planeringen framskrider och tilläggsutredningar färdigställs. Projektet har emellertid beskrivits med tillräckligt noggrant beaktande av MKB-skedet, och det har varit möjligt att identifiera och utreda konsekvenserna samt att jämföra alternativen.

Behandling av alternativen

Konsekvensbeskrivningen omfattar tillräckligt många olika alternativ som grund för den fortsatta planeringen. Sträckningsalternativ som utretts i ett tidigare skede har presenterats och gallringen bland dem har motiverats.

Den sträckning för rörledningen som presenteras i MKB-programmet har i takt med att planeringen framskridit specificerats inom den undersökningskorridor som tidigare undersökts bland annat för att minska behovet av bearbetningsåtgärder på havsbotten. Dessutom tog man i

beskrivningsskedet i konsekvensbedömningen som nytt landföringsställe med det norra alternativet RK 1 enligt detaljplanen.

Alternativen har i beskrivningen presenterats på ett tydligt och åskådligt sätt med beaktande av planeringsnivån.

Utredning av konsekvenserna och bedömning av deras betydelse

Konsekvenserna av projektet har identifierats väl och avgränsats på lämpligt sätt. Bedömningen i beskrivningen är inriktad på konsekvenser som är centrala för projektet och de konsekvenser projektet bedöms ha är i huvudsak tydligt framställda. Konsekvensernas betydelse har bedömts på basis av konsekvensernas storlek och det påverkade objektets känslighet. För skadliga konsekvenser har lindrande metoder presenterats.

De mest centrala skadliga konsekvenserna av projektet riktar sig till havsbotten, vattenkvaliteten och naturen. De mest betydande skadliga konsekvenserna uppstår under den tid som naturgasrörledningen byggs.

Konsekvenser för Finska viken

Konsekvenserna för vattendragen har bedömts på ett lämpligt sätt, både gällande det öppna havet och kustvattnen. Som grund för bedömningen har man använt en modellkalkyl för hur fasta partiklar sprider sig som gjorts med tanke på projektet samt resultat av granskning av gasrörprojektet Nord Stream och andra projekt. Inexaktheter i bedömningen beror bland annat på att arbetsmetoderna ännu inte till alla delar är klara. Inför tillståndsansökan måste man, när uppgifterna om de arbetsmetoder som används i olika områden har klarnat, specificera bedömningen såväl lokalt som i fråga om konsekvensernas styrka. Bedömningen av skadliga ämnen i sedimenten bör även kompletteras med kriterierna i anvisningen för muddring och deponering av muddermassor (Miljöministeriet 2015, Miljöförvaltningens anvisningar 1/2015), som i fråga om bland annat organiska tennföreningar är betydligt strängare än de kriterier som används i bedömningen av föroreningen av marken.

Eftersom Finska viken är känslig och har unika naturförhållanden samt lider av för stor belastning bör projekt som orsakar skadliga konsekvenser genomföras på ett sådant sätt att de medför så få skadliga miljökonsekvenser som möjligt. I fråga om arbetena för att bygga naturgasrörledningen är det viktigt att sträckningen av rörledningen och arbetsmetoderna optimeras så att de bearbetnings- och röjningsåtgärder som riktar mot havsbotten är så ringa som möjligt och att man alltid använder sig av ett dynamiskt positionerat rörlägningsfartyg där det är möjligt.

Konsekvenser för miljömålen för vatten- och havsvården

Man har i konsekvensbeskrivningen på ett samlat sätt granskat konsekvenserna för miljömålen för vatten- och havsvården och dessutom noggrannare granskat varje tema gällande vattnens tillstånd separat. Kontaktmyndigheten anser att konsekvensbeskrivningen ger tillräcklig information om projektets konsekvenser för miljömålen för vatten- och havsvården med tanke på beslutsfattandet. De mest betydande conse-

kvenserna som identifierats som farliga uppstår under arbetet, är främst lokala och uppstår under en begränsad tid. Sålunda kan man inte anse att de i betydande omfattning påverkar, i fråga om vattenvård, kustvattenförekomsten i projektets influensområde eller, i fråga om havsvård, uppnåendet av miljömålen för Östersjön eller för ett delområde av den, Finska viken.

Konsekvenser för naturen

Vid utarbetandet av konsekvensbeskrivningen har man beaktat de naturutredningar som tidigare gjorts i området. För Fjusö-området har det bland annat gjorts utredningar om åkergrödor och beståndet av häckfåglar. Även i Ingå skärgård har det gjorts utredningar om fågelbeståndet och det har presenterats aktuell information om antalet sälar i projektets influensområde. Dessutom har det gjorts en Natura-behovsbedömning för Natura 2000-områdena i projektets influensområde. Kontaktmyndigheten konstaterar att projektets konsekvenser för naturen har utretts och bedömts i tillräcklig grad. Det behövs inte göras en separat Natura-bedömning enligt 65 § i naturvårdslagen.

Kontaktmyndigheten betonar att man under byggandet bör fästa särskild uppmärksamhet vid att så effektivt som möjligt lindra de skadliga konsekvenser som buller, tryckvågor och grumlighet medför för havsdäggdjur, fiskar och fåglar. Åtgärder för att minska olägenheterna är bland annat optimering av sträckningen av rörledningen, noggrann planering och rätt val av tidpunkt för byggandet, tillräckliga säkerhetsavstånd kring sprängningar samt avskräckning av sälar och fiskar innan sprängningarna inleds. När planeringen framskrider till tillståndsskedet bör åtgärderna för att minska olägenheterna ses över.

Konsekvenser för fiskbestånden och fiskerinäringen

Kontaktmyndigheten anser att man på ett sakkunnigt sätt har redogjort för det nuvarande läget för fiskbestånden och fiskerinäringen. Man har också i tillräcklig utsträckning granskat vilka olägenheter de olika alternativen orsakar fiskbestånden och fiskerinäringen.

Buller- och vibrationskonsekvenser

Buller och vibrationer har utretts i tillräcklig utsträckning i konsekvensbeskrivningen. I fråga om buller är det buller som uppstår under byggandet väsentligare än det som uppstår under användningen. Bullret som orsakas av byggandet kan tidvis vara störande ovanför markytan, men störningarna varar endast en kort tid och avtar i takt med att arbetet framskrider. Människor kommer att uppleva mest störningar runt landföringsstället. Enligt de utredningar som gjorts kommer bullernivåerna även under byggandet i regel att hållas under riktvärdena. Kontaktmyndigheten anser att man även om beräkningarna visar att bullernivåerna inte kommer att överskridas avsevärt eller under en längre tid i samband med byggandet vid byggandet bör sträva efter att hindra bullret från att spridas till miljön runt byggplatsen genom att i valet av apparater och i bullerbekämpningen iaktta principen om bästa tillgängliga teknik (BAT).

I fråga om buller och tryckeffekter under vattenytan på grund av byggandet är det viktigt att man i verksamheten iakttar försiktighetsprincipen och utnyttjar de lindrande åtgärder som presenterats i beskrivningen. Dessutom bör man under den tid som byggandet och verksamheten pågår tillräckligt snabbt reagera på eventuella skadliga konsekvenser som upptäcks genom att vid behov förbättra verksamhetssätten.

Konsekvenser för markanvändningen

Kontaktmyndigheten har inget att anmärka på bedömningen av projektets konsekvenser för markanvändningen. Man har i beskrivningen granskat situationen kring landskaps- och generalplaner. Projektet står inte i konflikt med gällande landskapsplan eller med den fjärde etapp-landskapsplanen för Nyland som är anhängig. Projektet förutsätter inga ändringar av generalplanen för Ingå fastland.

Bägge sträckningsalternativ (VE 1 och VE 2) och landföringsställen (RK 1 och RK 2) är förenliga med gällande landskapsplaner samt med det anhängiggjorda utkastet till den fjärde etapp-landskapsplanen för Nyland. Om landföringsställe RK 2 väljs förutsätts sannolikt en ändring av detaljplanen för Joddböle i Ingå.

Konsekvenser för det arkeologiska kulturarvet, kulturmiljön och landskapet

Balticconnector-projektet kan medföra skadliga konsekvenser för kulturarvet under vatten. Man har i beskrivningen presenterat de fornlämningar man känner till under vattnet i projektområdet samt vilka undervattensinventeringar som gjorts. För att kunna bedöma hur stora de skadliga konsekvenserna i projektområdet är behöver det göras ytterligare utredningar av kulturarvet under vatten tillsammans med Museiverket.

Utifrån den arkeologiska inventeringen påverkar projektet inga fornlämningar på land. Projektet medför ringa bestående konsekvenser för landskapet.

Konsekvenser för trafiken

När rörledningens sträckning preciseras bör den projektansvariga vara i kontakt med Trafikverket för att samordna mer detaljerade farledsområden, säkerhetsanordningar för sjöfarten samt andra områden för sjötrafik. Trafikverket har redan tidigare gett detaljerade uppgifter om farlederna samt anvisningar om byggande och sträckning av röret i farledsområden.

Landsvägstrafiken inom projektet går via Ingå kustväg (stamväg 51), Hamnvägen (väg 186) och Oljehamnsvägen (väg 1211) till udden Fjusö. Det finns en vägförbindelse till Fjusö-området och denna vägförbindelse skulle också utnyttjas vid byggandet inom ramen för Balticconnector-projektet. Under byggandet belastas området av tung trafik då arbetsmaskinerna transporteras till området och av persontrafik då arbetare tar sig dit. Enligt beskrivningen kommer trafiken i området att öka under några veckor. Under användning kommer gasröret endast i ringa utsträckning att orsaka underhållstrafik.

Man har inte gjort någon exakt bedömning av hur transportererna av stenmaterial som sänks ned till havsbotten kommer att fördelas mellan Finland och Estland. Det totala behovet uppskattas till cirka 986 000 m³, det vill säga cirka 38 000 transporter. Man bör minimera antalet transporter av jordmaterial genom att utnyttja havstransporter så mycket som möjligt.

Transporterna på land sker under en kort tid och till en tillfälligt vald hamn och konsekvenserna bedöms som skäliga. Om man är tvungen att transportera rören landvägen kräver de enligt beskrivningen inga specialtransporter. Trafiksäkerheten bör säkerställas.

Dessutom fastslår kontaktmyndigheten att invånarna i området bör informeras om den ökade trafiken i samband med byggandet.

Kumulativa konsekvenser med andra projekt och funktioner

I närheten av projektområdet finns flera andra redan existerande funktioner samt funktioner som planeras: Nord Stream-naturgasrören, Ingå–Raseborg vindkraftspark, datatrafikkablarna i Finska viken, LNG-terminalprojektet, Rudus Ab:s projektområde i Joddböle i Ingå och utvecklingsprojektet i Ingå fiskehamn. Man har i beskrivningen i tillräcklig utsträckning redogjort för och bedömt de viktigaste synergieffekterna mellan projektet och dessa projekt.

Konsekvenser för säkerheten och människors levnadsförhållanden

För projektet har utarbetats en riskbedömning i vilken man har identifierat eventuella undantags- och olyckssituationer vid byggandet och användningen av naturgasrörledningen. I takt med att planeringen framskrider kompletteras riskbedömningen genom att man gör noggrannare bottenundersökningar i gasrörskorridoren samt kartläggningar av projektiler och fat.

Ökat buller, ökad vattentrafik och grumligare vatten under den tid som naturgasrörledningen byggs kan medföra tillfälliga störningar för invånarna i närområdet.

Projektet påverkar inte rekreativ användningen av markområdena eftersom landföringsställena och sträckningarna av naturgasrörledningen under jorden och deras närmiljöer huvudsakligen är ingärdade.

Uppföljning

I konsekvensbeskrivningen framförs förslag på principer för programmet för uppföljning av miljökonsekvenser. Ett detaljerat uppföljningsprogram utarbetas i samband med tillståndsbehandlingen.

Internationellt förfarande

I detta MKB-förfarande tillämpas internationell praxis enligt 14 §, 15 § och 22 § i MKB-lagen. Estland och Ryssland har meddelat att de deltar i förfarandet. I bedömningsförfarandet och utarbetandet av konsekvensbeskrivningen har förpliktelserna i Esbokonventionen (FN:s ekonomiska kommission för Europas avtal om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang E/ECE/ 1250, FördrS 67/1997) och i avtalet mellan Finland och Estland om bedömning av miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna (FördrS 51/2002) beaktats.

Miljöministeriet har skött om ovan nämnda uppgifter som hänför sig till avtalen och har bland annat berett estniska och ryska staten en möjlighet att ge sitt utlåtande om konsekvensbeskrivningen. Miljöministeriet har skickat det utlåtande som det estniska miljöministeriet uppdaterade den 27 augusti 2015 inklusive bifogade utlåtanden av övriga estniska myndigheter samt det utlåtande som det ryska naturresurs- och miljöministeriet uppdaterade den 2 september 2015 till NTM-centralen i Nyland.

Kontaktmyndigheten konstaterar att konsekvensbeskrivningen innehåller de kompletteringar och preciseringar som Estland kräver bland annat gällande bedömningsmetoderna, konsekvenserna av byggande och avveckling, kulturarvet under vatten, kumulativa konsekvenser, sälar och fiskebestånd samt fiskerinäringen i det utlåtande om konsekvensbeskrivningen som uppdaterats den 25 april 2014. I takt med att planeringen framskrider görs ytterligare utredningar. Natura-behovsprövningen har presenterats i en bilaga till beskrivningen. De planerade Nord Stream-gasrören har tillfogats utredningen om synergiska effekter med övriga projekt. Dessutom har man presenterat aktuell information om den planerade LNG-terminalen i Ingå. I beskrivningen presenteras också de metoder att minska de skadliga konsekvenserna under byggandet som Litauen förde fram i sina kommentarer om bedömningsprogrammet den 15 april 2014.

Det estniska miljöministeriet framförde i sitt utlåtande om sammanfattningen av konsekvensbeskrivningen huvudsakligen kommentarer om det nationella MKB-förfarandet. De kompletteringsbehov som det ryska naturresurs- och miljöministeriet framförde har behandlats synnerligen omfattande i den utvidgade konsekvensbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten anser att man i konsekvensbeskrivningen har identifierat och bedömt de skadliga konsekvenserna av projektet i enlighet med MKB-lagen. Utifrån konsekvensbeskrivningen uppstår de största konsekvenser som identifierats som skadliga under arbetet, främst på lokal nivå och under en begränsad tid och projektet medför inga betydande skadliga konsekvenser som överskrider Finlands gränser. Detta har också motiverats i tillräcklig grad i beskrivningen.

Kontaktmyndigheten anser att projektansvariga senast den 26 oktober 2015 bör förse kontaktmyndigheten med ett skriftligt svar på engelska där man beskriver eventuella konsekvenser av projektet och dess alternativ för Estland och Ryssland och svarar på de kompletteringsbehov som de estniska och ryska myndigheterna framfört. I de fall där de tilläggsutredningar som behövs inte finns tillgängliga den 26 oktober 2015 bör man i svaret beskriva innehållet i och tidtabellen för de utredningar som produceras i ett senare skede. Vid utarbetandet av svaret ska den projektansvariga vid behov ta kontakt med kontaktmyndigheten och med miljöministeriet, som ansvarar för anmälnings- och konsultationsfrågor som berör det internationella förfarandet i Finland. Miljöministeriet skickar det skriftliga svaret till Estland och Ryssland.

Enligt 6 artikeln i Esbokonventionen ska avtalsparterna försäkra sig om att när man slutgiltigt beslutar om det föreslagna projektet ska resultaten från miljökonsekvensbedömningen, inklusive MKB-dokumentet och de ställningstaganden som gäller dem, som har mottagits enligt 3 artikeln 8 punkten och 4 artikeln 2 punkten, på befogat sätt beaktas i tillståndsförfarandet.

Enligt 6 artikeln i Esbokonventionen och 13 artikeln i avtalet mellan Finland och Estland ska den orsakande parten dessutom skicka det slutgiltiga beslutet om det föreslagna projektet och de uppgifter om de omständigheter och synpunkter som ligger till grund för beslutet till målp parten. Tillståndsmyndigheten ska sålunda skicka beslutet till miljöministeriet, som vidarebefordrar det till Estland och Ryssland. Tillståndet bör i tillräcklig utsträckning översättas till engelska.

Deltagande och rapportering

Arrangemangen för deltagande är tydligt presenterade i konsekvensbeskrivningen. Medan bedömningsprogrammet var framlagt ordnades den 27 maj 2015 en presentation i Wilhelmsdal i Ingå, i vilken förutom den projektansvariga, konsulten och representanter för kontaktmyndigheten omkring 30 personer deltog. Under presentationen diskuterade man livligt bland annat alternativen och tidtabellen för projektet, den eutrofiering, det buller och de vibrationer som projektet medför, kumulativa konsekvenser med andra projekt, ägarförhållanden gällande havsområdena, fornlämningar, bedömningar av konsekvensernas betydelse, de tillstånd som behövs för projektet samt sysselsättningseffekter. Under diskussionen lyfte man även fram frågor som berör säkerhet, olycksituationer, risker, skador och begränsningar under byggandet samt ersättningar för dessa.

Det har ordnats ett möte med myndigheterna inom ramen för projektet och projektet har en uppföljningsgrupp samt en ad hoc-samarbetsgrupp mellan Finland och Estland. Material med anknytning till bedömningen

har varit framlagda till påseende på internet på miljöförvaltningens MKB-webbplats och på projektets webbplats.

Arrangemangen för deltagande i projektet har skötts på ett mångsidigt och bra sätt.

Konsekvensbeskrivningen är överskådlig och konsekvent. Beskrivningen har skrivits på ett bra och sakkunnigt sätt, men på vissa ställen är texten svår att förstå.

5. FRAMLÄGGANDE AV UTLÅTANDET

Vi skickar kontaktmyndighetens utlåtande för kännedom till dem som gett utlåtanden och information om utlåtandet till dem som framfört åsikter. Utlåtandet är framlagt för påseende på internet på adressen: www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Vi skickar kopior på de utlåtanden och åsikter vi fått om konsekvensbeskrivningen till den projektansvariga. Originaldokumenten förvaras hos NTM-centralen i Nyland.

Direktörens ställföreträdare

Eija Lehtonen

Överinspektör

Leena Eerola

BILAGA

1) Hur avgiften bestäms och hur man söker ändring

De inkomna utlåtandena och åsikterna finns på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

FÖR KÄNNEDOM

Finlands miljöcentral (utlåtande + 2 ex. konsekvensbeskrivningar)

De som gett utlåtanden

De som lämnat in åsikter

BILAGA 1

FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH SÖKANDE AV ÄNDRING

Tillämpade rättsnormer

Lag om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §

Statsrådets förordning (1397/2014) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2015

Sökande av ändring i avgiften

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställandet av avgiften kan yrka på rättelse hos närings-, trafik- och miljöcentralen inom sex månader från dagen då detta utlåtande gavs.